

OBSAH

Úvod	9
Kapitola I	
Bonaventurova životní pouť a základní charakteristiky jeho myšlení	13
I.1. Životní osudy Bonaventury z Bagnoregia, přehled jeho hlavních spisů a základních pramenů jeho myšlení	13
I.1.1. Léta zrání a působení na pařížské univerzitě do roku 1257	13
I.1.2. Údobí služby generálního ministra	18
I.2. Bonaventurova symbolicko-estetická logika	24
I.3. Otázka periodizace Bonaventurova díla	31
I.3.1. Pojem teologie v Bonaventurově díle	31
I.3.2. Dvě období Bonaventurovy tvorby	33
I.4. Bonaventurovy kruhy	35
I.4.1. Úloha kruhového schématu v Bonaventurově myšlení	35
I.4.2. Různé druhy uplatnění kruhového paradigmatu v <i>Commentarius in librum Ecclesiasten</i>	37
I.4.3. Geometrická paradigmatata a stvořená - nestvořená milost	41
Kapitola II	
Základní struktury Bonaventurovy soteriologie	45
II.1. Dvojí pojetí vtělení v Bonaventurově díle	45
II.1.1. Kruh úkonu vtělení	45
II.1.2. Christologicko-soteriologický kruh milosti	47
II.2. Architektura Bonaventurovy soteriologie	50
II.2.1. Současný stav otázky	50
II.2.2. Soteriologické funkce obnovy a dokonání a tak zvaný trojí hierarchický úkon	55
II.2.3. Paralelismus připisování soteriologických funkcí úkonu vtělení a události ukřižování	56
II.2.4. Rozdílné způsoby připisování soteriologických funkcí úkonu vtělení a hodině kříže	63
II.3. Vnější a vnitřní soteriologické působení	65
Kapitola III	
Utrpení Ježíše Krista jako cena očistění	69
III.1. Dosavadní pokusy o interpretaci Bonaventurovy soteriologie z doby jeho univerzitního působení	70
III.2. Hlavní prameny, klíčové pojmy a obecné charakteristiky Bonaventurovy soteriologické reflexe v pařížském období jeho tvorby	72
III.3. Zásluha Ježíše Krista	76
III.3.1. Pojem zásluhy v <i>Komentáři Sentencí</i>	76

III.3.2. Charakteristiky zásluhy Ježíše Krista	79
III.3.3. Kristova zásluha v jeho vlastní prospěch.....	82
III.3.4. Dobrodiní, které Kristus zasloužil pro nás.....	86
III.4. Kristovo zadostiučinění za provinění lidstva.....	87
III.4.1. „ <i>Satisfactio</i> “ jako specifický případ zásluhy.....	87
III.4.2. Terapeutický rys zadostiučinění Kristova.....	90
III.5. Utrpení Ukřižovaného jako cena našeho vykoupení – očištění	94
III.5.1. Utrpení, jemuž není rovno.....	95
III.5.2. <i>Passio</i> vyjadřující <i>compassio</i> Ukřižovaného.....	97
III.5.3. Přemrštěná cena našeho vykoupení.....	99
III.6. Soteriologická hodnota Kristova vzkříšení.....	104
III.7. Souhrnné hodnocení Bonaventurovy soteriologie z pařížského období jeho života.....	105

Exkurz I

Světla a stíny Anselmova spisu <i>Cur Deus homo</i>	108
1. Základní východisko celého <i>Cur Deus homo</i>	109
2. Další otázky předcházející vlastní teorii zadostiučinění.....	110
3. Hypotetický spasitel a jeho smrt.....	111
4. Anselmova <i>satisfactio</i> a její apriorní nutnost.....	113
5. Vyvození identity hypotetického Vykupitele a jeho zadostiučiněcího úkonu	115
6. Souhrnné hodnocení.....	118

Kapitola IV

Osvětelská funkce Kristova kříže a inteligibilní kříž	121
IV.1. Bonaventurovské pojetí osvícení.....	121
IV.1.1. Světlo a lidská mysl.....	122
IV.1.2. Vrozené světlo a jeho soteriologický rozměr.....	124
IV.1.3. Neúplné a úplné, přirozené a nadpřirozené osvícení	127
IV.1.4. Osvícení vědecké a osvícení sapienciální	131
IV.1.5. Moudrost kříže a poměr mezi kompletním a nekompletním osvícením ...	132
IV.2. Sapienciální soteriologie	134
IV.2.1. Kontemplativní slepota hříšníka a sapienciální osvícení	134
IV.2.2. Nestvořené, vtělené a inspirované Slovo v Bonaventurově sapienciální soteriologii	138
IV.2.3. Zjevitelská síla kříže a soteriologie stigmat	141
IV.3. Paradigma kříže - „ <i>Crux intelligibilis</i> “	147
IV.3.1. Kříž jako symbol světla a proměňujícího žáru lásky	147
IV.3.2. Paradigma kříže v Komentáři k Lukášovu evangeliu	150
IV.3.3. Paradigma kříže v prologu <i>Breviloquia</i>	152
IV.3.4. Paradigma kříže v <i>Soliloquiis</i>	157
IV.3.5. Paradigma kříže v <i>Hexaëmeron, coll. I</i>	159

IV.3.6. Paradigma kříže v <i>Sent. I, prooemium, q. III</i>	161
IV.3.7. Shrnutí analýzy paradigmatu kříže v Bonaventurově díle	165

Kapitola V

Kříž přivádějící učedníka k dokonalosti

a analýza díla <i>Itinerarium mentis in Deum</i>	167
V.1. Analýza spisu <i>Itinerarium mentis in Deum</i>	168
V.1.1. Bonaventurovo pojetí lidské mysli	169
V.1.2. Jednotlivé části <i>Itineraria</i>	173
V.1.3. Inteligibilní schéma putování mysli	177
V.1.3.1. Další literární argumenty ve prospěch sestupu kontemplativní mysli spolu s Kristem	178
V.1.3.2. Trojí osvícení mysli a její sestup spolu s Kristem	181
V.1.3.3. Kruhové paradigma a rozdíl mezi extází a vytržením	183
V.1.3.4. Inteligibilní schéma putování mysli a trojí hierarchický úkon	187
V.1.3.5. Paradigma <i>Itineraria</i> v životě Bonaventury s Bagnoregia	190
V.2. Paradigma putování mysli a třetí soteriologická funkce Kristova kříže	192
V.2.1. Výstup, sestup a návrat do Boha podle: <i>Hexaëmeron</i> , coll. XXII, 24-42	193
V.2.2. Františkovo putování do Boha podle: <i>Legenda minor</i> , c. III	195
V.2.3. Trojí cesta pokory podle: <i>De perfectione vitae ad sorores</i> , II	197
V.2.4. Výstup na horu osvícení s Mojžíšem a sestup z ní spolu s Kristem podle: <i>Collationes de decem praeceptis</i>	198
V.2.5. Třetí soteriologická funkce kříže a rozlišení mezi napodobováním Krista a následováním Krista podle: <i>Dominica II post Pascha, Sermo II</i>	200
V.2.6. Paradigma <i>Itineraria</i> a druhé období Bonaventurova díla	203
V.3. Charakteristiky třetí soteriologické funkce Kristova kříže	205

Kapitola VI

Kříž jako otevřená hlubina Trojice a pokora živého Boha	207
VI.1. Imanentní Trojice a kříž Ježíše z Nazareta	207
VI.1.1. Stav otázky	207
VI.1.2. Trinitární schéma implicitně přítomné v Bonaventurových spisech	209
VI.1.3. Kříž jako zjevení věčné hlubiny Božího bytí	218
VI.2. Pokora Boha podle Bonaventury	224
VI.2.1. Pokora Ježíše Krista a pokora Boha	224
VI.2.2. Různé druhy pokory v Bonaventurově díle	227
VI.2.2.1. Různé druhy pokory v <i>De perfectione evangelica</i> , QD. I	227
VI.2.2.2. Pýcha v <i>Breviloquium</i> , p. II, c. VII	231
VI.2.2.3. Pokora přivádějící vše k Původci dobra	233

Souhrnné hodnocení soteriologie a teologie kříže Bonaventury z Bagnoregia	236
A. Přínosy v oblasti interpretace Bonaventurova myšlení	236
B. Soteriologie a teologie kříže Serafického doktora	238
C. Aktuálnost a inspirativní přínosy Bonaventurova poselství	242
D. Kříž proměňující hořkost pravdy o člověku ve sladkost sebedarující lásky	246
Použité zkratky a značky	249
A. Bonaventurovské spisy	249
B. Ostatní zkratky	250
Použitá a citovaná literatura	251
A. Bonaventurovské prameny	251
B. Díla církevních otců a středověkých autorů	251
C. Studie zabývající se Bonaventurou z Bagnoregia	252
C.1. Studie o chronologii a literární kritice Bonaventurova díla	252
C.2. Studie o Bonaventurově christologii, soteriologii a teologii kříže	252
C.3. Studie o <i>Itinerarium mentis in Deum</i>	253
C.4. Ostatní studie zabývající se myšlením Bonaventury z Bagnoregia	254
D. Studie o <i>Cur Deus homo</i>	257
E. Ostatní použitá literatura	258
Jmenný rejstřík	262
Resumé.....	266